

**Radiologie &
Nucleaire geneeskunde**

Schildwachtklierprocedure melanoom

Sentinel node scintigrafie

antonius
ziekenhuîs

Het Antonius Ziekenhuis vormt samen met
Thuiszorg Zuidwest Friesland de Antonius Zorggroep

De schildwachtklierprocedure (sentinel node scintigrafie) wordt gedaan op de afdeling Nucleaire geneeskunde, locatie Sneek. De schildwachtklier wordt opgespoord en gemarkeerd. Als de schildwachtklier later tijdens een operatie verwijderd wordt, zal een patholoog deze onderzoeken op mogelijke tumorcellen. De schildwachtklier is de eerste lymfeklier in de oksels, liezen of hals waar een eventuele uitzaaiing van het melanoom via het lymfevocht terecht komt. Er kunnen ook meerdere schildwachtklieren zijn.

De schildwachtklierprocedure is alleen zinvol bij melanomen dikker dan 1 mm (Breslowdikte > 1 mm), omdat dan de kans groter is dat er uitzaaiingen gevonden worden.

Duur onderzoek

Het hangt van het tijdstip van de operatie af of de schildwachtklierprocedure op dezelfde dag als de operatie gedaan kan worden.

- 1 dag: de schildwachtklierprocedure wordt in de ochtend gedaan en 's middags wordt u geopereerd.
- 2 dagen: de schildwachtklierprocedure wordt in de middag gedaan en de volgende morgen wordt u geopereerd.

De schildwachtklier procedure zelf duurt ongeveer 3½ uur. Dit is inclusief een wachttijd van 3 uur.

De afdeling Planning van het ziekenhuis belt u over de datum en het tijdstip van de opname, de schildwachtklierprocedure en de operatie.

Nucleaire geneeskunde

Op de afdeling Nucleaire geneeskunde doet men onderzoek met behulp van een licht radioactieve stof. Een speciale camera vangt de straling op die deze vloeistof uitzendt. De werking van een bepaald orgaan of weefsel is zo zichtbaar.

Het onderzoek

Het onderzoek wordt gedaan door een medisch nucleair werker. Rond het melanoom of rond de plek waar het melanoom heeft gezeten, worden 2 injecties met een licht radioactieve vloeistof gegeven. Dit kan een licht drukkend gevoel geven. De vloeistof volgt dezelfde weg als de eventuele uitzaaiingen en komt zo in de eerste klier; de schildwachtklier.

Hierna moet u ongeveer 3 uur wachten, dit kan weer op de verpleegafdeling. In de wachttijd moet u de plaats van de injectie elk half uur masseren.

Daarna worden er op de afdeling Nucleaire geneeskunde opnamen gemaakt van het gebied van de injectie tot aan de schildwachtklier(en). De plek van de schildwachtklier wordt op de huid met stift aangegeven. Deze markering mag u niet verwijderen.

Voor alle duidelijkheid: het onderzoek bepaalt alleen de plaats van de schildwachtklier. Het toont NIET aan of er tumorcellen in de lymfeklieren zitten. Ook als er meerdere schildwachtklieren gevonden worden, zegt dat nog niets.

De operatie

Dezelfde dag of de dag erna wordt de operatie gedaan. Wanneer u onder narcose bent spuit de chirurg soms een blauwe kleurstof rond het melanoom (of waar het melanoom zat) om de schildwachtklier nog duidelijker zichtbaar te maken. Deze kleurstof verspreidt zich naar de schildwachtklier. Dit kan tijdens de operatie een extra hulpmiddel zijn bij het “zoeken” naar de schildwachtklier, omdat de schildwachtklier nu zichtbaar (blauw) en meetbaar (radioactief) is. Tijdens de operatie wordt de schildwachtklier verwijderd en daarna onderzocht op de aanwezigheid van tumorcellen in het Laboratorium voor de Volksgezondheid in Leeuwarden.

Als de schildwachtklier niet gevonden wordt, bijvoorbeeld door eerdere operaties in het gebied, worden de lymfeklieren niet direct verwijderd. Dan wordt eerst de definitieve uitslag van de patholoog afgewacht. De resultaten worden besproken in het wekelijkse MDO (multidisciplinair overleg). Aan de hand hiervan wordt een verder behandelplan gemaakt.

Na de operatie

De blauwe kleurstof verdwijnt vanzelf uit uw lichaam. Daardoor kan uw urine en ontlasting de eerste dagen na de operatie blauw/groen gekleurd zijn. Ook kan de huid rond de plaats van de insputing blauw van kleur zijn; dit verdwijnt meestal binnen enkele maanden. Soms blijft er een lichte verkleuring.

Uitslag

Ongeveer 7 dagen na de operatie hoort u op het spreekuur van de chirurg de uitslag van de onderzochte schildwachtklier(en).

- Als in de schildwachtklier géén tumorcellen/uitzaaiingen zijn gevonden, is in dat gebied geen verdere behandeling, zoals bestraling of een operatie, nodig.
- Als in de schildwachtklier wel uitzaaiingen zitten moet een behandelplan worden gemaakt voor de overige klieren in de oksel/lies. Zeer waarschijnlijk zal dit een oksel-/lieskliertoilet zijn. Dit is een operatie waarbij alle lymfeklieren uit de oksel/lies worden verwijderd. De behandelend chirurg overlegt dit in het wekelijkse MDO. Daar wordt met alle betrokken specialisten een behandelplan op maat voor elke patiënt gemaakt. Dit MDO vindt meestal plaats in het MCL en soms in het UMCG.

Schadelijkheid

De gebruikte hoeveelheid radioactiviteit is na een paar dagen uit uw lichaam verdwenen en is zo klein dat er geen gevaar is voor u of uw omgeving.

Als u (misschien) zwanger bent, is het belangrijk dat u dit zo snel mogelijk telefonisch aan ons doorgeeft. Afhankelijk van de reden voor dit onderzoek wordt het aangepast of uitgesteld.

Als u borstvoeding geeft, kunt u hier gewoon mee doorgaan. Het onderzoek heeft geen schadelijk effect op moedermelk.

Tot slot

Deze folder is bedoeld als aanvulling op de mondelinge informatie, die u van uw arts kreeg. Het gaat hier om algemene informatie. Het kan zijn dat uw onderzoek iets anders verloopt.

Contact

Hebt u vragen? De afdeling Radiologie & Nucleaire geneeskunde is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8:00 tot 16:15 uur.

T: 0515 - 48 85 20.

Antonius Ziekenhuis

Bolswarderbaan 1, Sneek

T 0515 - 48 88 88

Urkerweg 4, Emmeloord

T 0527 - 62 04 60

Urkerweg 1, Emmeloord

T 0527 - 48 87 77

Thuiszorg Zuidwest Friesland

Bolswarderbaan 3, Sneek

T 0515 - 46 11 00

www.mijnantonius.nl